

1 Samuelsboken 11

(Vers 1-15) – Saul besegrar ammoniterna

¹ Ammoniten Nahas drog upp och belägrade Jabesh i Gilead. Då sade alla män i Jabesh till Nahas: "Slut förbund med oss, så skall vi tjäna dig." ² Ammoniten Nahas svarade dem: "På det villkoret skall jag sluta förbund med er, att jag får sticka ut högra ögat på er alla och därmed dra skam över hela Israel." ³ De äldste i Jabesh sade till honom: "Ge oss sju dagars frist, så att vi kan skicka sändebud över hela Israels land. Om då ingen vill hjälpa oss, ger vi oss åt dig." ⁴ Sändebuden kom till Sauls Gibea och berättade detta för folket. Då brast allt folket ut i gråt.

⁵ Just då kom Saul gående från åkern bakom sina oxar, och Saul frågade: "Vad är det med folket, eftersom de gråter?" De berättade för honom vad männen från Jabesh hade sagt. ⁶ När Saul hörde detta föll Guds Ande över honom, och han blev mycket vred. ⁷ Han tog ett par oxar och styckade dem och sände omkring styckena med sändebuden över hela Israels land och lät säga: "Den som inte drar ut efter Saul och Samuel, med hans oxar skall det göras på detta sätt." Då kom förskräckelse från HERREN över folket, så att de drog ut som en man. ⁸ Och Saul inmönstrade dem i Besek, och Israels barn utgjorde då 300 000 och Juda män 30 000. ⁹ De sade till sändebuden som hade kommit: "Så skall ni säga till männen i Jabesh i Gilead: I morgon skall ni få hjälp, när solen bränner som hetast." Sändebuden kom och meddelade männen i Jabesh detta, och de blev glada över beskedet. ¹⁰ Då meddelade männen i Jabesh ammoniterna: "I morgon skall vi ge oss åt er, och ni får då göra med oss vad ni finner för gott." ¹¹ Dagen därefter delade Saul upp folket i tre grupper. De trängde in i lägret vid morgonväkten och nergjorde ammoniterna ända till dess dagen blev som hetast. De som kom undan blev så kringspidda att inte två av dem kom undan tillsammans.

¹² Då sade folket till Samuel: "Vilka var de som sade: Skulle Saul bli kung över oss! Tag hit dessa män, så att vi får döda dem." ¹³ Men Saul sade: "Denna dag skall ingen dödas, för i dag har HERREN gett seger åt Israel." ¹⁴ Samuel sade till folket: "Kom, låt oss gå till Gilgal och förnya kungadömet där." ¹⁵ Då gick allt folket till Gilgal och gjorde Saul till kung där inför HERREN i Gilgal. De offrade gemenskapsoffer inför HERRENS ansikte, och Saul och alla Israels män var mycket glada.

1. Bakgrund

- a. Saul är nybliven kung över Israel, men som vi ser i vers 12 så hade han innan denna händelse ännu inte hela folket med sig. Folket observerade honom och undrade om han verkligen var rätt man på rätt plats.
 - i. Detta är något som många ledare känner igen sig i, speciellt i början av sitt ledarskap. Bara för att man har blivit anställd som exempelvis pastor så betyder inte det automatiskt att man har alla församlingsmedlemmars förtroende med en gång. Man behöver förtjäna ett förtroende genom att visa de man är satt att leda att man är en duglig herde som bryr sig om både Gud och människor.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- ii. Nu uppstår dock en situation då Saul får tillfälle att visa att han är en duglig ledare över Israel.

2. Ammoniterna

- a. Ammoniterna härstammade från Lot, Abrahams brorson (1 Mose 19:38), var bosatta öster om Israel (Jos 12:2) och hade tidigare försökt erövra israelitisk mark (Dom 11:4ff). Medan Israel är upptaget med filisteerna i väst så passar ammoniterna i öst på att ge sig på ett försvagat Israel.

3. Nahas

- a. Namnet "Nahas" betyder "orm" och det finns många likheter mellan hans tillvägagångssätt och Djävulens, som ju framträder som en orm när han i Bibelns första bok lurar de första människorna att synda (1 Mos 3:1–20) och som sen kastas i fångelse i Bibelns sista bok (Upp 20:2).

- i. Nahas var fiende till det jordiska Israel, precis som Djävulen är vår andliga fiende.

1. Enligt Paulus så strider inte vi kristna mot *"kött och blod utan mot furstar och väldigheter och världshärskare här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarna."* (Ef 6:12)

2. Israels stridigheter mot jordiska fiender tjänar ofta som exempel för oss hur vi ska strida mot våra andliga fiender.

4. ***Då sade alla män i Jabesh till Nahas: "Slut förbund med oss, så skall vi tjäna dig."***

- a. Israeliterna i Jabesh var helt plötsligt omringade av fientliga styrkor och gör vad de kan för att överleva. På ett sätt kan man förstå detta, men å andra sidan borde de kanske ha gått till sin kung först?

- b. På samma sätt kan även vi idag ge upp alldeles för lätt. När vi möter svårigheter i livet så försöker vi ofta lösa det på egen hand innan vi ber Gud om hjälp. Man kan inte alltid rå för den situation man hamnar i, men man kan rå för hur man hanterar den.

- c. Om man vill se mycket av Guds mirakler i sitt liv så är det inte nödvändigtvis fel att hamna i situationer då man faktiskt är i stort behov av Guds mirakler.

5. ***² Ammoniten Nahas svarade dem: "På det villkoret skall jag sluta förbund med er, att jag får sticka ut högra ögat på er alla och därmed dra skam över hela Israel."***

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a.** Detta villkor från Nahas kom troligtvis som en chock! Befolkningen i Jabesh hade förmodligen räknat med att få betala skatt till Nahas eller något liknande, inte att bli lemlästade på detta sätt!
- b.** I Dödahavsrollarna har man hittat ett textfragment (4QSam) där följande går att läsa: "Nahas, kung av Ammons barn, förtryckte hårt Gads och Rubens barn, och han stack ut alla deras högra ögon och slog terror och fruktan i Israel. Det fanns inte bland Israels barn på andra sidan av Jordan ett enda vars högra öga inte hade blivit stucket av Nahas, kung av Ammon, utom de sju tusen män som flydde Ammons barn och kom till Jabesh i Gilead." (*Understanding the Dead Sea Scrolls*, Vintage Books, 1993, s.156ff).
- c.** Genom att sticka ut ena ögat på israeliterna så tar han bort deras möjlighet att vid ett senare tillfälle göra uppror eftersom de blir odugliga krigare. Både hanterandet av svärd och pilbåge blir kraftigt försämrade med bara ett öga.
- d.** Men Nahas ville inte bara radera israeliternas stridsförmåga, han ville även *skämma ut* dem.
- e.** Djävulen vill göra på samma sätt mot dig och mig som Nahas ville göra mot israeliterna och därför tjänar den här Bibeltexten ypperligt bra som instruktion för hur vi ska hantera vår fiende.
 - i.** Om Djävulen har omringat och belägrat dig med problem, låt dig då inte luras av hans förslag till fred som kommer att göra dig blind och ta bort din stridsförmåga. Vänd dig till Herren och be om hjälp. Låt inte Djävulen skrämma dig eftersom han inte kan besegra dig om Gud är på din sida.
 - ii.** Om Djävulen lyckas med att "skämma ut" oss som ju Nahas ville, då finns det risk för att vi som troende inte vågar närma oss Gud. Om man någon gång har fallit för en frestelse så vet man det inte är alldeles lätt att direkt efter gå och ha en bönestund. Precis som Adam och Eva som gömde sig för Gud efter att de hade ätit av den förbjudna frukten så gömmer vi oss från Herren när vi har gett efter för Djävulens frestelser.
 - 1.** Botemedlet är att helhjärtat ångra sig och omvända sig från sin synd och be Gud om förlåtelse.
 - iii.** Att som israeliterna vara belägrade av en fientlig styrka behöver inte vara den sämsta situationen att befinna sig i, det gav dem ju en möjlighet att få bevittna Guds mirakler. En "attack från Djävulen" behöver således inte alltid vara en helt igenom negativ upplevelse eftersom situationen förhoppningsvis leder till att vi blir mer beroende av Gud, vilket är ett fullt önskvärt tillstånd.

1. Jag tror dessvärre att allt för många av oss kristna lever ett liv som är behagligt för Djävulen och han finner ingen anledning att attackera oss. Om vi ändå inte har för vana att be till Gud eller läsa Bibeln, varför skulle han då vilja attackera oss? Om vi inte utgör ett hot för honom kommer han troligtvis att låta oss vara.
2. Det är först när vi blir uppmärksammade om att vi verkligen behöver Jesus som vi till fullo vänder oss till honom.

6. ³ De äldste i Jabesh sade till honom: "Ge oss sju dagars frist, så att vi kan skicka sändebud över hela Israels land. Om då ingen vill hjälpa oss, ger vi oss åt dig."

- a. Befolkningen i Jabesh visste inte vart de skulle hitta någon som kunde rädda dem så de skickade sändebud "över hela Israels land".
 - i. Det som är positivt med detta är att befolkningen i Jabesh visste att de inte kunde rädda sig själva och att de var beroende av en "räddare"; d.v.s. en "frälsare".
 1. Namnet "Jesus" betyder "Gud frälser" och hela detta kapitel pekar på Jesus. Att hamna i den yttersta nöd kan ibland vara positivt om det leder till att man inser att man behöver bli räddad av Jesus. Det är vanligare att människor ber till Jesus när de har stora problem som de inte själva kan reda ut än när allt är under kontroll och de inte är i behov av en räddare.
 2. Befolkningen i Jabesh vet inte vart de skall hitta sin frälsare, så de provar att skicka ut sändebud överallt. På samma sätt är det för den människa som inte har hört talas om Jesus; de vet inte vart frälsningen står att finna, så de provar lite allt möjligt. Det bästa vore om vi kristna vittnade så mycket att när icke troende människor hamnar i djupa problem direkt vänder sig till Jesus eftersom de har hört att där finns det hjälp att få.
- b. Varför tillät Nahas dem att bege sig ut i hela Israel och söka efter hjälp? Därför att då skulle hela Israel få höra talas om Nahas och hans makt, d.v.s. mer ära till Nahas och mer förnedring till Israel.

7. ⁵ Just då kom Saul gående från åkern bakom sina oxar, och Saul frågade: "Vad är det med folket, eftersom de gråter?"

- a. Saul verkar ännu inte riktigt ha börjat leva så som en kung utan lever som en vanlig man av folket och tar hand om sina oxar.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i. Kanske berodde detta på att folket ännu inte litade på Sauls duglighet alternativt att Saul ännu inte riktigt var redo att leva upp till sin roll som kung.
- ii. På samma sätt kan det vara med ledarskap. Det är först när du börjar få folks förtroende som de börjar höra av sig med sina problem och ber dig om hjälp.
- iii. På sätt och vis var det nog vist av Saul att gå tillbaka till sitt gamla jobb trots att han blivit kung. På så vis ödmjukade han sig och lät Gud upphöja honom vid rätt tillfälle istället för tvärtom.
 1. Som kristen ledare är det viktigt att inte upphöja sig själv och ta åt sig äran för något som Gud gör.

8. ⁶ När Saul hörde detta föll Guds Ande över honom, och han blev mycket vred. ⁷ Han tog ett par oxar och styckade dem och sände omkring styckena med sändebuden över hela Israels land och lät säga: "Den som inte drar ut efter Saul och Samuel, med hans oxar skall det göras på detta sätt." Då kom förskräckelse från HERREN över folket, så att de drog ut som en man.

- a. Ofta tror vi kristna att det är syndigt att bli arg, men det synsättet kan ibland hindra oss att på ett rätt sätt bemöta Djävulen och synden. Det är inte fel att vara vred på ondskan i världen.
 - i. Saul blev inte enbart "vred", han blev till och med "mycket vred". När var du senast så arg på Djävulen att du styckade ett par oxar? Oxar är stora kraftiga djur som är mycket värdefulla, då som nu.
 - ii. Det behöver inte alltid vara fel att visa omvärlden vad vi tycker om synden, framförallt inte när den framträder i våra egna liv. Att våga bli "heligt arg" är inte ett tecken på svaghet utan ett tecken på att man tar sin tro på allvar och verkligen vill tjäna Gud.
- b. Guds Ande föll över Saul för att ge hon kraft att besegra Nahas. På samma sätt kan vi få ta emot kraft av den helige Ande för att besegra Djävulen.
 - i. Guds Ande är inte en "upplevelse" som vi kan söka för att få en "kick" i vårt kristna liv. Guds Ande vill enligt Jesus ge oss kraft att bli "vittnen" (Apg 1:8). Om du ber till Gud om att få mod till att vittna om din tro för andra då kommer han att fylla dig med sin helige Andes kraft.
- c. Sauls metod att "väcka" folket må ha varit aningens udda, att skicka runt köttstycken utöver landet låter ju mer som något som maffian sysslar med en en Gudsmän, men det gav sannerligen effekt, hela folket sluter upp kring sin ledare!

- i. Ibland behöver vi kristna lägga våra interna stridigheter åt sidan och sluta upp kring en ledare eller en aktuell fråga. Ibland är det fel att bara stillasittande titta på när något viktigt håller på att hända runtomkring oss.

9. ⁹ De sade till sändebuden som hade kommit: "Så skall ni säga till männen i Jabesh i Gilead: I morgon skall ni få hjälp, när solen bränner som hetast." Sändebuden kom och meddelade männen i Jabesh detta, och de blev glada över beskedet.

- a. Saul hade bestämt sig, han skulle, med Guds hjälp, bli den kung och ledare som han var kallad och utvald till att bli.

10. ¹¹ Dagen därefter delade Saul upp folket i tre grupper. De trängde in i lägret vid morgonväkten och nergjorde ammoniterna ända till dess dagen blev som hetast. De som kom undan blev så kringspridda att inte två av dem kom undan tillsammans.

- a. Segern var total! Ammoniterna besegras, Jabesh räddas och Saul vinner folkets förtroende!

11. ¹² Då sade folket till Samuel: "Vilka var de som sade: Skulle Saul bli kung över oss! Tag hit dessa män, så att vi får döda dem."¹³ Men Saul sade: "Denna dag skall ingen dödas, för i dag har HERREN gett seger åt Israel."

- a. Saul kunde ha hämnats på de som inte trodde på honom, men han väljer att istället förlåta dem. Även om Saul så småningom blir en sämre och sämre kung så var han åtminstone vid detta tillfälle en bra kung som ger Gud äran för segern.

- i. På samma sätt bör även vi fortsätta vara på vår vakt även efter att vi har varit med om en stor andlig seger. Vi är inte immuna mot Djävulens attacker bara för att vi har vunnit en gång, vi måste fortsätta växa i vår tro och närma oss Gud dag för dag.

12. ¹⁴ Samuel sade till folket: "Kom, låt oss gå till Gilgal och förnya kungadömet där."

- a. Saul var kung över Israel även innan denna förnyelse, men i och med detta så började folket tjäna honom på riktigt.

- i. På samma sätt kan du och jag ha Jesus som vår kung samtidigt som vi i ärlighetens namn inte direkt lever som om vi vore hans helhjärtade tjänare. Om så är fallet så kan det ibland vara gott att "förnya" sin trohet inför Jesus och be om en nystart.

Christian Mólks Bibelkommentarer

Copyright 2013 Christian Mólk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.